

Ochrona środowiska w gminie

stan i zamierzenia

Na terenie Gminy Drezdenko występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000:
  - „Dolina Dolnej Noteci” PLB 080002
  - „Puszcza Notecka” PLB 300015
  - „Uroczyska Puszczy Drawskiej” PLH 320046
  - „Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej” PLH080032
  - „Jeziora Gościmskie” PLH080036
  - „Lasy Puszczy nad Drawą” PLB320016

- Obszar chronionego krajobrazu:
  - „1- Puszcza Drawska”
  - „4-Dolina Warty i Dolnej Noteci”
  - „6-Pojezierze Puszczy Noteckiej”

- Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Drezdeneckie Uroczyska”

- Użytek ekologiczny
  - „Trzynastka”
  - „Przy gruntach”
  - „Bagno”
  - „Odyniec I”
  - „Podmokłe łąki”
  - „Jelenie bagno”
  - „Odyniec”
  - „Koło”
  - „Nad jeziorem Pierska”
  - „Bagienka”
  - „Bagna w obrębie Pierska”
  - „Szesnastka”
  - „Łąki”
  - „Długie bagno”
  - „Wąskie łąki”
  - „Ramiona”
  - „Bagienko”
  - „Nad Lubiatką”
  - „Nieużytek”
  - „Jezioro Kosinek”
  - „Owalne bagno”

— Pomniki przyrody 35 szt. w tym na terenie miasta znajduje się :

a) 8 ożywionych pomników przyrody:

- Lipa drobnolistna im. Księdza Feliksa Popielewicza - ul. Kościelna,
- Dąb szypułkowy - przy ul. Ogrodowej (na Cmentarzu Żydowskim),
- Aleja platanów klonolistnych im. Eryka Pietruszaka - przy ul. Kopernika,
- Grupa cisów pospolitych - przy skrzyżowaniu ulic Kościuszki i Marszałkowskiej,

- Dąb szypułkowy odm. stożkowa im. Witolda Zieleniewskiego - przy ul. Kościuszki (obok marketu Netto),
  - Cisy pospolite - przy ul. Niepodległości (na terenie GS),
  - Żywotnik olbrzymi - na terenie cmentarza komunalnego,
  - Dąb szypułkowy - na terenie cmentarza komunalnego.
- b) 1 pomnik przyrody nieożywionej,
- Głaz narzutowy umiejscowiony na wysepce skrzyżowania szosy do Dobiegniewa z szosa do Krzyża Wlkp.
- c) na terenie gminy 26 pomników przyrody ożywionej:
- Aleja Modrzewia - Leśnictwo „Czarny Las” w Kleśnie,
  - Buk pospolity - przy drodze leśnej w Karwinie,
  - Buk pospolity - przy drodze leśnej w Karwinie,
  - Buk pospolity - przy drodze leśnej w Karwinie,
  - Daglezja - przy drodze leśnej w Grotowie,
  - Dąb szypułkowy - rośnie 50 m od drogi leśnej w Lubiatowie,
  - Dąb bezszypułkowy - rośnie nad jeziorem Łakie na skarpie,
  - Dąb szypułkowy - rośnie w Zielątkowie (obok domu 39),
  - Buk pospolity - przy drodze leśnej w Gościmiu,
  - Dąb szypułkowy - przy drodze leśnej w Gościmiu,
  - Żywotnik olbrzymi - obok leśniczówki w Kleśnie,
  - Dąb szypułkowy - na placu przed kościołem w Goszczanowcu,
  - Dąb szypułkowy – przy drodze asfaltowej, obok kościoła w Rąpinie,
  - Dąb szypułkowy – ok. 700m na wschód od szosy Drezdenko – Międzychód (Rąpin),
  - Skupisko 3 dębów szypułkowych – w pobliżu siedziby leśnictwa w Karwinie,
  - Klon zwyczajny – na terenie parku otaczającego stary kościółek w Przeborowie,
  - Wiąz pospolity - na terenie parku otaczającego stary kościółek w Przeborowie,
  - Kasztanowiec zwyczajny – na terenie posesji Villa Drawa w Przeborowie,
  - Jesion wyniosły – rośnie w Drawinach (obok domu nr 56),
  - Dąb bezszypułkowy – rośnie w Kosinie,
  - Dąb bezszypułkowy – rośnie na zboczu skarpy w Kleśnie w odległości 5 m od jezdni drogi Drezdenko – Strzelce Kraj.,
  - Cis pospolity – w Kleśnie (drzewiaste formy rosną w postaci szpaleru na terenie dwóch sąsiadujących ze sobą posesji po wewnętrznej stronie ogrodzenia),
  - Lipa drobnolistna – na terenie szkoły podstawowej w Grotowie,
  - Jesion wyniosły - na terenie szkoły podstawowej w Grotowie,
  - Skupisko wydm położonych na południowym brzegu jeziora Łubowo (Zagórze)
  - Dwa dęby szypułkowe w Goszczanowcu rosną na terenie otwartym przy polnej drodze

Umieszczenie form ochrony przyrody przedstawione jest na mapach dostępnych w serwisie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

W listopadzie 2017 r. zlecono opracowanie - ocenę stanu zdrowotności pomników przyrody. Zakres opracowania obejmował:

- lokalizację danego pomnika przyrody,
- ocenę stanu fitosanitarnego,
- wydanie zaleceń pielęgnacyjnych.

Na podstawie wskazanego dokumentu należy wykonać niezbędne zabiegi pielęgnacyjne. Rodzaj zabiegu to m.in.: usuwanie odrostów, korekta blizn, korekta cięć i ułamanych gałęzi i konarów, usuwanie gałęzi i konarów na obrączkę, usuwanie gałęzi i konarów na kikut, pielęgnacja odziomka, podpory stalowe, daszki anty-opadowe, wiązania typu kobra, zabezpieczenie ran mechanicznych

Podsumowanie opracowania: wszystkie zaobserwowane egzemplarze drzew objętych prawną ochroną – pomniki przyrody, rosnące na terenie naszej gminy są w dobrym stanie zdrowotnym i w normalnych warunkach atmosferycznych nie powinny stanowić zagrożenie wywrotem etc. Metoda oględzin jaką się posłużono podczas wizji terenowych to metoda VTA, polegająca na organoleptycznej ocenie stanu zdrowotnego i statyki drzew. Metoda ta nie daje 100 % gwarancji, że oceniane drzewo nie ulegnie wywrotowi. Pomniki przyrody są drzewami wiekowymi i wskazane sposoby dodatkowych zabezpieczeń zwłaszcza w obrębie siedzib ludzkich czy traktów komunikacyjnych znacznie wydłużą ich żywotność i zapewnią bezpieczeństwo. Dla przykładu zastosowanie podpór stalowych uniemożliwi wywrócenie się drzewa. Warto jednak każdy tak zabezpieczony egzemplarz stale nadzorować zwłaszcza po silnych wiatrach w poszukiwaniu naderwań bryły korzeniowej lub pęknięć pni.

W 2018 r. podjęto działania wynikające z powyższego opracowania m.in. wykonano podpory pod pomnikami przyrody (dąb przy ul. Ogrodowej – Cmentarz Żydowski, lipa na Placu Kościelnym, wykonano cięcia pielęgnacyjne cisów przy ul. Kościuszki / ul. Marszałkowskiej, dębu przy ul. Kościuszki (koło NETTO) oraz dębu przy drodze wojewódzkiej w Kleśnie) – kwota 9.582,49 zł.

W 2019 planuje się wykonywanie dalszych prac pielęgnacyjnych pomników.

Zadania zrealizowane i planowane w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego

W 2018 r. rozpatrzono 21 wniosków o udzielenie dotacji z budżetu gminy, w tym:

a) 18 wniosków dotyczyły udzielenia dotacji na zmianę systemu ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne lub budowy proekologicznego ogrzewania na podstawie:

- uchwały Nr XV/151/2015 Rady Miejskiej w Drezdenku z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Drezdenko na dofinansowanie kosztów zmiany systemu ogrzewania, zakupu i montażu pompy ciepła lub kolektorów słonecznych,

- uchwały nr XXVII/267/2016 Rady Miejskiej w Drezdenku z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie zasad udzielenia dotacji celowej z budżetu Gminy Drezdenko na dofinansowanie kosztów modernizacji ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne lub budowy proekologicznego ogrzewania. 3 wnioski zostały rozpatrzone negatywnie (w 1 przypadku kocioł nie posiadał certyfikatu akredytacji, w 2 przypadkach nie zostały usunięte stare źródła ogrzewania).

15 Wnioskodawców (w tym dwie osoby prawne) otrzymały dotację na modernizację systemu ogrzewania (likwidacja pieców węglowych/ kaflowych).

Wymienione zostało ogrzewanie u ośmiu osób na gaz i u siedmiu osób na ekogroszek. Wydano na ten cel 53.989,36 zł.

b) 3 wnioski dotyczyły udzielenia dotacji na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków na podstawie uchwały XV/150/2015 Rady Miejskiej w Drezdenku z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. – wszystkie 3 zostały rozpatrzone negatywnie ponieważ instalacje nie spełniały norm określonych w uchwale.

Obecnie w kolejce na rozpatrzenie wniosków o przyznanie dotacji (kwota ok 38 tys. zł) oczekuje 11 wnioskodawców. Planuje się zrealizować wszystkie wnioski do końca 2019 r.

Zadania zrealizowane i planowane w zakresie ochrony powierzchni ziemi

Likwidacja „dzikich” wysypisk śmieci

W 2018r. Gmina Drezdenko wyłoniła najkorzystniejszą ofertę cenową i podpisała umowę z PGKiM Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Pierwszej Brygady 21A, 66-530 Drezdenko na likwidację dzikich wysypisk śmieci zlokalizowanych na terenie Gminy. Umowa nr GG.6232.9.4.2018 zawarta w dniu 11.04.2018r. opiewała na kwotę 31 320 zł brutto, tj. zakładano usunięcie 50 Mg odpadów, stawka za usunięcie 1 Mg wynosiła 626,40 zł brutto. W ramach zawartej umowy do dnia 31.10.2018r., skierowano do ww. przedsiębiorstwa sześć zleceń na likwidację nielegalnych składowisk odpadów, tj. pięć zleceń dotyczących składowisk zlokalizowanych na terenie miasta Drezdenka (ul. Konopnickiej, Chrobrego, Kościelna, Pierwszej Brygady, Zamkowa, Plac Wolności Wesoła, Wspólna, Marszałkowska i Lwowska) i jedno zlecenie dotyczące składowiska zlokalizowanego na terenie Gminy w miejscowości Grotów. Wszystkie zlecenia zostały zakończone.

Ilość usuniętych w ramach likwidacji dzikich wysypisk zlokalizowanych na terenie Gminy Drezdenko, odpadów przedstawia się następująco:

Kod usuniętych	Rodzaj usuniętych odpadów	Masa usuniętych odpadów [Mg]	Kwota wydatku poniesiona z tego
-----------------------	----------------------------------	-------------------------------------	--

odpadów			tytułu [zł]
16 01 03	Zużyte opony	3,7	2 317,67
17 09 04	Zmieszane odpady budowlane	46,29	28 996,06
	Razem	49,99	31 313,74

W 2017 r. kwota poniesione z ww. tytułu wynosiła 9.551,52 zł; usunięto 16,080 Mg.

Usuwanie „dzikich” wysypisk będzie realizowane w 2019 r. wg. zaistniałych potrzeb.

W budżecie zaplanowano na ten cel 34 000,00 zł.

Usuwanie azbestu

Realizacja w 2018 r. „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Drezdenko na lata 2017-2032” przyjętego uchwałą nr XXXVII/334/2017 Rady Miejskiej w Drezdenku z dnia 25 stycznia 2017 roku.

Cele i zadania realizowane w ramach w/w programu:

- zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania (likwidacja przyzwolenia społecznego na nielegalne zachowania związane z azbestem – nieuprawniony demontaż i wyrzucanie odpadów m.in. do lasów),
- stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi,
- zachęcanie mieszkańców do udziału w Programie poprzez wykorzystanie potencjalnej możliwości uzyskania wsparcia finansowego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, UE dzięki zapisom RPO województwa lubuskiego na lata 2015 – 2020 oraz ze środków gminnych,
- stworzenie sprzyjających warunków usuwania wyrobów azbestowych w całym okresie działania Programu,
- kompleksowe zorganizowanie usuwania azbestu i koordynacja robót budowlanych koniecznych do zakończenia procesu wymiany pokryć na bezazbestowe.

Dofinansowanie z budżetu Gminy Drezdenko

W celu realizacji programu Rada Miejska w Drezdenku przyjęła uchwałę nr XV/152/2015 z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na realizację zadań związanych z demontażem, transportem i utylizacją materiałów zawierających azbest z terenu Gminy Drezdenko (50% poniesionych kosztów, nie więcej niż 3 tys. zł). W 2018 r. nie wpłynął ani jeden wniosek o udzielenie dotacji.

Dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

W lutym 2018 r. Gmina Drezdenko złożyła wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w ramach Programu Priorytetowego

Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn.: „SYSTEM – Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW. Część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest” na realizację zadania „Demontaż, zbieranie, transport oraz unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Drezdenko”. Gmina otrzymała wstępne dofinansowanie w wysokości 120 tys. zł (zwiększone w okresie późniejszym do 160 tys. zł.).

W wyniku przeprowadzenia zapytania ofertowego wybrano firmę, która przedstawiła najkorzystniejszą ofertę: EKO24 Barbara Plewko ul. Królowej Jadwigi 1, 74-400 Dębno, NIP 597-135-26-84, REGON 210962848. Zadanie było realizowane od 24.05.2018 r. do 04.09.2018 r. Stawka demontażu 540,00 zł brutto/Mg, stawka zabrania azbestu złożonego luzem 432,00 zł brutto/Mg.

Końcowa kwota dotacji wyniosła **147.688,80 zł** (koszt kwalifikowany – bez VAT). Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 159.503,90 zł.

W ramach zadania azbest został usunięty ze 108 nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy. Mieszkańcy nie ponieśli żadnych kosztów związanych z realizacją zadania. Efekt ekologiczny, który osiągnięto to **316,101 ton** (19 215,402 m²) azbestu, który został unieszkodliwiony poprzez składowanie na składowisku odpadów niebezpiecznych.

Wyłączenie z użytkowania rur azbestowych

Nie realizowano.

Lp.	Wskaźnik monitoringu	Jednostka miary	Wartość
1.	Ilość wyrobów zawierających azbest w przeliczeniu na km ² powierzchni gminy przed rozpoczęciem realizacji Programu	Mg/ km ²	2,77
	Ilość wyrobów zawierających azbest w przeliczeniu na km ² powierzchni gminy na koniec 2018 r.	Mg/ km ²	2,41
2.	Ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w danym roku sprawozdawczym	Mg/ m ²	316,101/ 19 215,402
3.	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w latach realizacji Programu	%	25
4.	Nakłady finansowe ogółem poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	zł/rok	159 503,90
5.	Środki zewnętrzne pozyskane na usunięcie	zł/rok	147 688,80

	odpadów zawierających azbest		
6.	Wysokość dofinansowania udzielona przez gminę	zł/rok	11 815,10
7.	Ilość zlikwidowanych dzikich składowisk odpadów zawierających azbest i koszty ich likwidacji	szt./Mg/m ² /rok	0 szt.

Stan ilościowy wyrobów azbestowych na koniec roku sprawozdawczego

Według przeprowadzonej w 2016 r. aktualizacji inwentaryzacji, na terenie Gminy znajdowało się na początku 2017 r. 1 106,039 Mg wyrobów zawierających azbest oraz około 5000 mb azbestowych rur wodociągowych. Po realizacji programu w 2017 r. na terenie gminy znajdowało się 1 066,083 Mg wyrobów azbestowych oraz ok. 4700 mb rur azbestowych.

Po realizacji Programu w 2018 r. oraz po weryfikacji danych znajdujących się w bazie azbestowej znajdującej się pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl (weryfikacja polegała na pomniejszeniu danych o rzeczywistą ilość usuniętych wyrobów oraz wprowadzeniu dodatkowych ilości wyrobów, które wcześniej w bazie nie były ujęte) na terenie Gminy Drezdenko na koniec 2018 r. znajdowało się **965,252 Mg** wyrobów azbestowych oraz około **4700 mb** azbestowych rur wodociągowych (ul. Kopernika, ul. Polna, Pl. Sportowy, oś. Leśnego, al. Piastów).

Ochrona zasobów przyrodniczych

W 2018 r. dokonano:

- dwukrotnych nasadzeń kwiatów na skwerach – 9.037,70 zł,
- zakupiono kaskadowe konstrukcje oraz dokonano ich obsadzenia przy Placu Kościelnym i na Starym Rynku – 14 563,80 zł,
- nasadzono krzewy hortensji i suchodrzewu w Parku Kultur Świata – 9.988,00 zł,
- nasadzono 140 szt. pelargonii na Placu Wolności przy SP nr 2 - 1.470 zł
- zakupu koszy parkowych 15 szt. – 4.797,00 zł,
- zakupu stacji na psie odchody 3 szt. – 1.679,15 zł.

W budżecie na 2019 r. zaplanowano 10.000,00 zł na wykonanie nasadzeń.

Wycinka drzew

Burmistrz wystąpił z 6 wnioskami do Starostwa Powiatowego i Konserwatora Zabytków (gdy wycinka drzew następuje w strefie konserwatorskiej) o zezwolenie na usunięcie drzew z terenów gminnych. Łącznie uzyskano zezwolenie na usunięcie 19 szt. drzew (ul. Kopernika, ul. Cicha (na Plac Wolności, Park Kultur Świata, sala wiejska Goszczanowo, plac zabaw Przeborowo). W 2018 r. wydano ponad 11.766,94 zł na usuwanie uschniętych i zagrażających otoczeniu drzew i krzewów z terenów gminnych

Prowadzono 18 postępowań wycinki drzew u osób prawnych oraz instytucji (m.in. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Zarząd Dróg Wojewódzkich, Spółdzielnia Inwalidów Rehabilitacja, Wody Polskie, Starostwo Powiatowe, Smurfit Kappa Polska, PGKiM, Wspólnota Przylesie). Łącznie wydano decyzji na wycinkę 440 drzew oraz w uzasadnionych przypadkach nakazano wykonanie nasadzeń kompensacyjnych (92 szt. drzew). Osoby fizyczne złożyły 90 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew.

W roku 2019 planuje się także usuwanie drzew uschniętych i stanowiących zagrożenie z terenów gminnych według zaistniałych potrzeb. Zaplanowano kwotę w budżecie w wysokości 30.000,00 zł.

Edukacja ekologiczna

- Coroczne wsparcie szkół w organizacji akcji sprzątania świata (kupno worków na śmieci) 999, 26 zł.
- 20.03.2018 r. w Centrum Promocji Kultury zorganizowano dwa przedstawienia ekologiczne o tematyce segregacji odpadów „Zabawki w opałach” wystawione przez Krakowskie Biuro Promocji Kultury. Przedstawienia skierowane były do dzieci z przedszkoli oraz klas szkół podstawowych. – koszt 3.000,00 zł.
- Od połowy września do końca roku zamontowany został na próbę czujnik powietrza firmy SYNGEOS, który mierzył stan powietrza pod względem pyłu zawieszonego PM 2,5 i PM10 – całkowity koszt dzierżawy czujnika 1.014,75 zł
- W 2018 r. uzyskano dotację na zadanie pn. “Edukacja ekologiczna mieszkańców Gminy Drezdenko w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi” z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze. Dotacja wyniosła 15.680 zł co stanowiło 80% kosztów realizacji całego zadania, czyli kwoty 19.600,00 zł. Zadanie zostało sfinansowane w ramach Programu priorytetowego WFOŚiGW w Zielonej Górze z dziedziny Edukacji Ekologicznej pn. “Kampania edukacyjno-informacyjna dla mieszkańców województwa lubuskiego SPOTKANIA WOKÓŁ ŚMIETNIKA”. W ramach zadania:
  - o Fundacja RECAL przy współpracy z Gminą Drezdenko zrealizowała 80 warsztatów edukacyjnych pn. “Recykling – to się opłaca” w placówkach edukacyjnych w Drezdenku. Adresatami były przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjum i liceum. Celem warsztatów było zainteresowanie uczestników tematyką segregacji i recyklingu odpadów. Przy czym odbywało się to poprzez zabawę z nagrodami, przy ograniczeniu nadmiaru informacji. Chodziło o to żeby przekazać istotne korzyści płynące z recyklingu oraz nauczyć prawidłowego postępowania z odpadami. Warsztaty dynamicznie odbiegały od typowej lekcji. Poprzez zaangażowanie w zabawę, na koniec warsztatów

uczestnicy mieli być przekonani o wadze recyklingu oraz znać zasady gospodarki odpadami we własnej gminie.

- wydrukowano i rozpowszechniono ulotki informacyjnej w 10 tys. egz. o segregacji odpadów i możliwości ich składowania w PSZOK;
- oznakowano wielkogabarytowe pojemniki na odpady o pojemności 1100 l naklejkami informacyjnymi ze wskazówkami i danymi PSZOK.

Drezdenko, 15.02.2019 r.
Sporządziła: Agata Kwiatkowska